

Sygn. akt II UK 145/17

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z wniosku H. L.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
o wysokość świadczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 31 stycznia 2018 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 19 grudnia 2016 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 grudnia 2016 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 13 maja 2016 r. i oddalił odwołanie H. L. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w G. z dnia 27 marca 2015 r. odmawiającej przeliczenia emerytury na podstawie art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (dalej jako ustawa emerytalna).

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił naruszenie prawa materialnego, tj.: 1) niewłaściwe zastosowanie art. 55 w związku z art. 27 ustawy emerytalnej przez nieuzasadnione pomniejszenie podstawy wymiaru składki o pobrane już przez ubezpieczonego kwoty świadczenia i w konsekwencji wadliwe ustalenie, że ubezpieczony nie spełnia ostatniej przesłanki z art. 55 tej ustawy, dotyczącej wysokości nowo obliczonego świadczenia; 2) błędną wykładnię i

niewłaściwe zastosowanie art. 55a ustawy emerytalnej w stosunku do stanu faktycznego i prawnego obowiązującego przed dniem 1 maja 2015 r., tj. przed datą wejścia tego przepisu w życie.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego przeprowadzenia postępowania apelacyjnego.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono jej oczywistą zasadnością z uwagi na naruszenie podstawowej normy intertemporalnej zakazu retroaktywności przepisu prawa materialnego. W ocenie skarżącego, w sytuacji, w której sam ustawodawca w uzasadnieniu projektu zmiany ustawy określa jednoznacznie *ratio legis* dodawanej normy, zastosowanie jej do stanu faktycznego sprzed wejścia w życie jest oczywiście bezzasadne i błędne. Stan prawny i faktyczny z daty wydania zaskarżonej decyzji był jednoznaczny, a w konsekwencji wprowadzonej następnie zmiany nie można mieć żadnych wątpliwości, że stosowanie zasad wprowadzonych dopiero od 1 maja 2015 r. do stosunków prawnych istniejących przed tą datą jest nieuzasadnione i błędne.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wywodu prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie

uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest uzasadniona w sposób oczywisty. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, czyli że jej zarzuty są zasadne „na pierwszy rzut oka” (*prima facie*) i w sposób oczywisty prowadzą do uznania zaskarżonego wyroku za błędny i jego wzruszenia (por. między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepublikowane i orzeczenia tam powołane). Jest tak dlatego, że o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, iż jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania koniecznej jest wykazanie kwalifikowanej podstawy naruszenia prawa materialnego lub procesowego widocznej przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez wdawania się w pogłębioną analizę prawną. Z tego względu przyjmuje się, że nie spełnia tego wymagania odwołanie się do podstaw kasacyjnych i opatrzenie zawartego tam zarzutu dodatkowo mianem rażącego, ewidentnego, kwalifikowanego lub oczywistego, jeżeli nie zostanie wykazane, w czym przejawia się oczywistość wydania wadliwego orzeczenia. Należy przy tym zwrócić uwagę, że art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie odwołuje się do oczywistego naruszenia prawa, ale do oczywistej zasadności skargi, co oznacza, że oczywista zasadność skargi może wynikać z oczywistego i kwalifikowanego naruszenia przepisu prawa, pod warunkiem jednak, że skarżący wykaże, iż uchybienie to zadecydowało o wyniku sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574).

Skarżący nie odnosi się do tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność.

Po pierwsze, uchodzi uwagi skarżącego, że w przesłance tej chodzi zarówno o naruszenie prawa, jak i o oczywisty wpływ tego naruszenia na rozstrzygnięcie sprawy. Obowiązkiem skarżącego jest zatem przeprowadzenie wyводу

jurydycznego dla wykazania, że wskazywane przez niego naruszenia przepisów prawa przez Sąd drugiej instancji były tego rodzaju, iż doprowadziły wprost do wydania wadliwego wyroku. Obowiązku tego nie wypełnia ograniczenie się przez skarżącego do wskazania na naruszenie przez Sąd drugiej instancji „podstawowej normy intertemporalnej zakazu retroaktywności przepisu prawa materialnego”. Rzeczą Sądu Najwyższego na etapie przedsądu nie jest bowiem poszukiwanie okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania w podstawach kasacyjnych oraz ich uzasadnieniu i formułowanie za skarżącego prawidłowego wniosku w tym zakresie.

Po drugie, niezależnie od powyższego należy stwierdzić, że w powołanym przez Sąd drugiej instancji wyroku z dnia 6 kwietnia 2016 r., II UK 78/15 (OSNP 2017 nr 11, poz. 151) Sąd Najwyższy zaprezentował pogląd, iż dodanie z dniem 1 maja 2015 r. do ustawy emerytalnej art. 55a ust. 1 i 2 nie stanowi - wbrew sugestii płynącej z uzasadnienia projektu ustawy zmieniającej z dnia 5 marca 2015 r. - zmiany stanu prawnego, ale zwerbalizowanie treści normatywnej, która do tej pory wynikała z systemowej i funkcjonalnej wykładni przepisów tej ustawy. W rezultacie, art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej (w związku z jej art. 26) stosuje się do osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 r., które przed złożeniem wniosku z art. 55 pobierały emerytury na podstawie art. 29, 32, 33 i 39, niezależnie od daty wejścia w życie art. 55a ust. 2 tej ustawy. Uniemożliwia to uznanie skargi kasacyjnej za oczywiście uzasadnioną.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.